

Aan: informateurs voor het nieuwe College van Gedeputeerde Staten

Van: Stichting Natuurlijk Geuldal, p/a Keutenberg 5, 6305 PP Schin op Geul, 0434592007

Betreft: inbreng vanuit de samenleving voor de komende 4 jaren provinciaal beleid

Geachte informateurs, politieke partijen.

Hieronder de beleidswensen van Stichting Natuurlijk Geuldal (SNG) voor de komende vier jaren. SNG stelt het zelfs zeer op prijs indien u onze inbreng openbaar maakt via uw kanalen.

1. Beleid stikstof

Het maatschappelijk debat voor het verminderen van de uitstoot van stikstofverbindingen is uitgelopen op grotere tegenstellingen tussen bepaalde agrariërs en natuurorganisaties met daartussen overheden en wetenschappers. Dit heeft geleid tot grote frustraties bij alle partijen en een verlamming van beleidsvoorstellen en overheidsmaatregelen. Lachende partij aan de zijlijn waren o.a. de vervuilende industrieën. Veel tijd is verloren gegaan. Dit dient doorbroken te worden. Om dit beleidsvacuüm te doorbreken hoopt SNG op steun voor de volgende stappen.

- a. Er wordt door de provincie de komende vier jaren geen actieve steun verleend aan onteigeningen van agrarische bedrijven.
- b. De provincie zet actief met volle kracht en groot budget in op vrijwillige opkoop van agrarische bedrijven die gevoelig liggen ten opzichte van natuurgebieden en/of behoren tot grote uitstoters van stikstofverbindingen. Opkoop dient over de hele provincie plaats te vinden (stoppers).

Het opgekochte land wordt ingezet voor onderstaande meerdere beleidspunten en daarmee werkt deze maatregel voor meer dan één doel, waarbij ook gedacht moet worden aan ruilen en herverkaveling van grondposities:

- Beekdalbescherming en -herstel. Het uitvoeren van inrichtingswerken van bron tot monding voor het vasthouden van water voor zowel het voorkomen van overstroming als uitdroging.
- Bescherming en herstel van landschap en natuurwaarden. Daarbij dienen deze 'natuurlinten' en 'natuureilanden' in het landschap voor aaneengesloten ecologische verbindingszones en verbeteren van de biodiversiteit.
- Het vergroten van, waar nodig, natuurgebieden. Gedacht kan worden aan de plateauranden (Zuid-Limburg) waar uitspoeling van mest een groot probleem is (bv. de Geul en zijdalen). Op de zandgronden (Noord en Midden Limburg) kan actief ingezet worden op het oplossen van de verdroging (bv. de Peel).
- Een deel inzetten voor het versterken van agrarische bedrijven (blijvers). Wel zou in dit geval duidelijke regels dienen gehanteerd te worden voor de wijze van landbewerking (natuur-inclusief, grondgebonden, beperking (drijf)mest en pesticiden). Minimaal inzetten op het voldoen aan Europese regels.
- De boerderijen (gebouwen) kunnen een nieuwe bestemming krijgen. Woningen en direct aangelegde panden kunnen omgebouwd worden tot nieuwe woningen voor mensen die wensen buiten te wonen. Bestaande stallen en loodsen (uitgezonderd de ongelukkig gelegen gebouwen) kunnen ingezet worden voor de opslag van

landbouwproducten waardoor de druk op het open gebied kan verminderen en geen nieuwe gebouwen in het open land hoeven te komen. Dit beleid dient niet te leiden tot nieuwe milieubelasting.

Deze toegewezen gronden, maar ook de gebouwen, kunnen op termijn verkocht worden en dit zal de kosten van de opkoop en transitie drukken.

- c. Nieuwe afspraken omtrent uitstoot stikstofverbindingen en andere vervuilende stoffen zullen met de industrie (waaronder Chemelot en Rockwool) gemaakt dienen te worden. Zij komen er nu veel te gemakkelijk vanaf. Halvering van hun uitstoot binnen een strakke termijn, bv. 2030, is noodzakelijk anders blijft het alleen maar bij beloftes van deze bedrijven. Noodzakelijk zijn tussentijdse ijkpunten om hun inzet te toetsen.
2. Andere natuur- en milieumaatregelen
Jarenlang heeft het Limburgse beleid te weinig oog gehad voor natuur en milieu. Dit heeft niet alleen de tegenstellingen tussen natuurorganisaties en (agrarische) bedrijven vergroot, maar het heeft ook een achterstand veroorzaakt in onderhoud en herstel. Hier kan het nieuwe college een slag slaan.
 - a. Er dient een deltaplan verbetering waterkwaliteit te komen. De schandelijke lozingen van zeer vervuilende stoffen via rivieren en beken, zoals via het beekje de Ur door Chemelot, dienen, in samenwerking met het Waterschap, nog deze periode gestopt te worden.
 - b. Het besluit over de, voor Limburg nagenoeg nutteloze, Maastricht Aachen Airport dient heroverwogen te worden omdat dit bedrijf naar verhouding een hoge uitstoot van schadelijke stoffen heeft, waaronder (ultra)fijnstof, die niet alleen voor de natuur maar ook voor de humane gezondheid ernstig is. Daarbij kan het terrein (en nieuwe landingsbaan) ingezet worden voor activiteiten waarvoor nu een gebrek aan grond is.
 - c. In navolging op de nota Landschapsvisie Zuid-Limburg maar ook op nota's voor andere delen van Limburg en de uitkomsten van de LPGP, dient een plan herstel natuur en landschap opgesteld te worden met daaraan gekoppeld een vast budget (naast de landelijke gelden die ter beschikking staan). Niet alleen voor Natura 2000 maar voor het hele open gebied.
 - d. Behalve in de open gebieden dient de Provincie een stimulerend beleid te voeren om ook in de woonkernen en industrieterreinen de ecologische waarden te verbeteren. Gedacht kan worden aan ecologisch verantwoord bouwen (zie nota Amsterdam e.a. en deltaplan zonnecellen op daken). De open ruimte in bebouwde gebieden worden nu nog niet benut voor meer groen en hier valt immens veel winst te behalen.
 - e. Een stop op nieuwe vakantiehuysjesparken omdat dit natuur en landschap schaadt. De huisjes worden allemaal verkocht aan particuliere investeerders en werken witwassen in de hand, maar ook omdat hierdoor bouwen i.h.k.v. algemeen nut geschaad wordt (stikstof).
 - f. Meer respect en strakkere regels voor Stiltegebieden en Natura 2000.

Stichting Natuurlijk Geuldal dankt de informateurs voor de mogelijkheid die geboden wordt om beleidsvoorstellen te doen maar ook de betrokken politieke partijen voor hun aandacht voor onze voorstellen. SNG is altijd bereid tot nader overleg.

Met vriendelijke groeten,
Peter Visser, Voorzitter Stichting Natuurlijk Geuldal

